

Statsrådsberedningen

EU-kansliet

Allmänna rådets möte den 15 december 2015

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

2. (Ev.) A-punkter

3. (Ev.) Övriga frågor

- Aktuella lagförslag
- Information från ordförandeskapet

Icke lagstiftande verksamhet

4. A-punkter

5. Resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet

Informationspunkt

Allmänna rådet avser att notera resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet under sammanträdesperioden den 23-26 november i Strasbourg och i Bryssel den 11 november och 2 december. Detta är en standardpunkt på dagordningen.

6. Förberedelser inför Europeiska rådet 17-18 december 2015

Diskussionspunkt

Bakgrund

En annoterad dagordning till mötet i Europeiska rådet den 17-18 december delgavs nämnden inför mötet i Allmänna rådet den 17 november.

Europeiska rådet väntas åter diskutera migrationsfrågorna med utgångspunkt i de diskussioner som har förts under hösten. Vid mötet väntas även terrorismbekämpning diskuteras mot bakgrund av attentaten i Paris den 13 november och en uppföljning väntas av det uttalande om terrorismbekämpning som stats- och regeringscheferna gjorde vid det informella toppmötet den 12 februari 2015.

Stats- och regeringscheferna väntas behandla frågan om fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen som en uppföljning av de fem ordförandenas rapport från i juni i år. På dagordningen för mötet står också frågor som rör EU:s inre marknad, inklusive en uppföljning av energiunionen. En substantiell diskussion väntas föras kring frågan om Storbritanniens folkomröstning om EU-medlemskapet, men utan några slutliga ställningstaganden. Eventuellt återkommer man också till situationen i Ukraina och relationen till Ryssland

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är viktigt att EU tar ett samlat europeiskt ansvar för migrationssituationen. Medlemsländerna måste agera solidariskt och hjälpa varandra när asylsystemen är under stort tryck. Nuvarande situation där Sverige tar ett oproportionerligt stort ansvar är ohållbar.

Ett korrekt genomförande av det gemensamma asylsystemet är en viktig form av solidaritet. Regeringen menar att de beslut som antagits gällande intern omfördelning och vidarebosättning måste genomföras. Det operativa stödet, genom bland annat hot spots, måste komma igång. Dagens system är dock inte tillräckligt. Därför bör kommissionen skyndsamt lägga fram ett förslag om ett nytt asylsystem med en permanent omfördelningsmekanism.

Regeringen anser att det är centralt att få kontroll över situationen med migrationsflödena och att värna grundläggande principer när det gäller asylrätt och human behandling av människor på flykt. Medlemsländerna måste uppfylla gemensamma internationella åtaganden på asylområdet.

Mot bakgrund av den situation som nu råder inom Schengensamarbetet tycker regeringen att det är viktigt att stärka kontrollen av den yttre gränsen, dock utan att medlemsstaterna lämnar över det grundläggande ansvaret för gränskontroll till EU. Sverige anser att gränskontroll främst är en nationell fråga men att Frontex kan utgöra ett viktigt stöd för medlemsstater som inte själva kan kontrollera sina gränser tillräckligt väl.

Det är välkommet att Europeiska rådet diskuterar åtgärder för att bekämpa terrorism, efter terrorattentaten i Paris den 13 november. Regeringen vill att fokus ska ligga på att genomföra de åtgärder som stats- och regeringscheferna överenskom vid det informella toppmötet den 12 februari 2015 och de slutsatser för att påskynda genomförandet som rådet för rättsliga och inrikesfrågor har tagit.

Sverige har ett starkt intresse av en väl fungerande ekonomisk och monetär union. Prioriteten bör vara att effektivt genomföra det nyligen förstärkta ramverket för ekonomisk-politisk samordning. Det är viktigt att värna sammanhållningen i hela EU-28. För regeringen är det samtidigt viktigt att hålla handlingsalternativen öppna och att kunna delta i framtida eurosamarbeten där det bedöms som gynnsamt.

Åtgärder för att främja och stärka EU:s inre marknad, och därigenom få en väl fungerande gränsöverskridande handel med varor och tjänster för företag och konsumenter, kan bidra till ökad tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning inom EU. På de områden där det är aktuellt är det nödvändigt att en balans skapas mellan åtgärder för att förverkliga en inre marknad för varor och tjänster och skyddet för arbetstagare. I linje med detta välkomnar regeringen i stort kommissionens inre marknadsstrategi. Regeringen anser vidare att Europeiska rådets uppföljning av energiunionen ska omfatta alla dess fem dimensioner, inklusive dimensionerna som rör en väl fungerande inre marknad och ett energisystem som håller den globala uppvärmningen så långt som möjligt under två grader.

Storbritannien är en viktig partner i EU-samarbetet och det är av strategiskt intresse för Sverige att landet förblir medlem i EU. Det är också viktigt att värna ett väl fungerande EU och att grundläggande principer inte urvattnas. En annan utgångspunkt är att processen inte får sluta med vinnare och förlorare utan att den leder till reformer som gynnar alla och stärker EU i sin helhet. De flesta frågorna i den brittiska premiärministern Camerons brev är fortfarande vagt beskrivna och det är inte möjligt att veta vilka specifika bestämmelser man vill ändra eller hur de ska lösas.

När det gäller de fyra områdena som Cameron tar upp i sitt brev har regeringen följande utgångspunkter:

- Regeringen har en likartad syn som UK när det gäller likabehandling, transparens och skydd för icke-euroländer.
- Regeringen delar i stort UK:s syn i frågor som syftar till att förstärka konkurrenskraft och den inre marknaden.
- Regeringen är tveksam till röda kort för de nationella parlamenten men öppen för att diskutera lösningar vad gäller formuleringen om en ”allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken”.
- Regeringen vill värna EU:s grundläggande principer, varför flertalet av de begränsningar av den fria rörligheten för EU-medborgare som Storbritannien har aviserat är mycket problematiska.

Vad gäller relationerna till Ryssland och situationen i Ukraina, anser regeringen det angeläget att EU förblir enat i sin Rysslandspolitik och beslutar om en förlängning av sanktionerna. Det är vidare viktigt att EU:s stöd till Ukrainas demokratiska och ekonomiska reformer förblir starkt.

7. Förslag till ett interinstitutionellt avtal om bättre lagstiftning

Diskussionspunkt

Bakgrund

Kommissionen presenterade sitt förslag till uppdaterat interinstitutionellt avtal om bättre lagstiftning, IIA, den 19 maj 2015 KOM (2015)216. Förslaget utgör underlag för förhandlingar mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om ett nytt avtal som ska ersätta IIA från 2003.

Avtalsförslaget har behandlats av Allmänna rådet i mars, april, juni och november och dessförinnan varit föremål för samråd med EU-nämnden. Den 20 oktober 2015 hölls en överläggning med KU.

Förhandlingarna mellan institutionerna påbörjades i juni därefter har ett antal möten hållits. Ordförandeskapet har regelbundet återrapporterat förhandlingsläget till Coreper och rådet. Vid rådsmötet kommer ordförandeskapet att redogöra för förhandlingsresultatet och medlemsstaterna ges möjlighet att kommentera.

Förslag till svensk ståndpunkt

Ett nytt avtal ska respektera de fördragsstadgade befogenheterna som ges de olika institutionerna, inklusive de båda lagstiftarnas inbördes ställning. Det ska bidra till ett öppet och effektivt beslutsfattande som främjar demokratisk legitimitet. Inte minst gäller detta trepartsförhandlingarna inom ramen för ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Det är angeläget att slå fast kommissionens skyldighet att utarbeta tydliga motiveringar till lagstiftningsförslag, särskilt hur de är motiverade med hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Ett nytt avtal bör skapa tydliga procedurer för samarbetet mellan institutionerna, utan onödig byråkrati.

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning att det är av stor vikt med ett fortsatt arbete på EU-nivå för att förenkla för medborgarna, företag och samhället i stort och att minska onödiga bördor till följd av regler. Regelförenklingsarbetet får dock inte leda till att arbetstagares rättigheter försvagas, till försämringar vad gäller arbetsmiljö eller till försvagat miljö- och konsumentskydd, även om regelförenklingar bör övervägas även på dessa områden. Regeringen instämmer även i kommissionens bedömning att rådet skulle kunna använda konsekvensutredningar på ett bättre sätt i sitt beslutsfattande.

Användningsområdena för delegerade akter och genomförandeakter bör definieras tydligare.

Det är viktigt att institutionerna säkerställer att överenskommelsen följs i det löpande arbetet.

Regeringen är nöjd med det förhandlingsresultat som hittills redovisats av ordförandeskapet.

8. 18-månadersprogrammet (1 januari 2016 – 30 juni 2017)

Informationspunkt

Bakgrund

De tre kommande ordförandeskapsländerna i EU samarbetar för att ta fram ett gemensamt program för rådets agenda de kommande 18 månaderna. Nederländerna, Slovakien och Malta kommer på Allmänna rådet att presentera sitt gemensamma program för perioden 1 januari 2016 till 30 juni 2017. I enlighet med rådets arbetsordning ska Allmänna rådet ställa sig bakom 18-månadersprogrammet.

Ingen diskussion förväntas på Allmänna rådet.

9. Europeiska terminen 2016

Diskussionspunkt

- Årliga tillväxtöversikten 2016
= Presentation av kommissionen

Bakgrund

Vid mötet ska kommissionen presentera den årliga tillväxtöversikten (AGS) som publicerades den 26 november. Översikten innehåller kommissionens prioriteringar inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken för 2016 och utgör startskottet för 2016 års europeiska planeringstermin. Prioriteringarna är i linje med förra årets prioriteringar:

- Nya ansatser till investeringar
- Fullfölja strukturella reformer för att modernisera våra ekonomier
- Ansvarsfull finanspolitik.

Tillväxtöversikten kommer att behandlas i relevanta rådsformationer under hösten och våren. Samråd med nämnden har ägt rum inför EPSCO den 7 december och EKOFIN den 8 december.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår i den årliga tillväxtöversikten. Nya ansatser till investeringar, genomförandet av strukturella reformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att befästa återhämtningen i Europas ekonomier.

Det är positivt att sysselsättning och sociala frågor ges ökad vikt i årets tillväxtöversikt och i den Europeiska terminen. Detsamma gäller att tillväxtöversikten tar upp de stora skillnader som finns mellan mäns och kvinnors arbetskraftsdeltagande inom EU och att medlemsstaterna uppmanas att vidta åtgärder för att öka kvinnors arbetskraftsdeltagande. Regeringen välkomnar att kommissionen uppmärksammar den nuvarande flyktingssituationens inverkan på medlemsstaterna genom behovet av ökade offentliga utgifter på kort sikt, men även dess möjlighet till positiv inverkan på arbetskraftsutbud och tillväxt på medellång och lång sikt. Regeringen understryker i detta sammanhang vikten av gemensamt ansvar inom unionen. Det saknas tydliga referenser i tillväxtöversikten till behovet av en omställning till en grön resurseffektiv ekonomi.

10. Utvidgning och stabiliserings- och associeringsprocessen

Beslutspunkt

- Rådsslutsatser

En diskussion om Kommissionens årliga utvidgningspaket äger rum. GAC förväntas anta rådsslutsatser om utvidgningen som förutom övergripande slutsatser också innehåller landspecifika avsnitt om Turkiet och länderna på västra Balkan.

Utvidgningspaketet ger värdefulla rekommendationer för att möjliggöra framsteg i alla utvidgningsländers EU-närmande. Fokus är fortsatt på grundläggande frågor om rättsstatens principer, mänskliga rättigheter, inklusive yttrandefrihet, ekonomisk utveckling och konkurrenskraft liksom administrativ kapacitet. Fokus läggs också på vikten av regionalt samarbete, vilket är av stor betydelse inte minst för att möta utmaningarna till följd av flyktingströmmarna genom regionen.

Förslag till svensk ståndpunkt

EU:s utvidgning förblir ett av unionens mest kraftfulla verktyg för fred, stabilitet och demokratisk utveckling på västra Balkan och i Turkiet. Sverige fortsätter att vara pådrivande i utvidgningsprocessen, med principerna om konditionalitet och framsteg på egna meriter som grund.

Regeringens idéer om en förbättrad metodologi som använder mer jämförbara kriterier för ländernas reformframsteg har fått genomslag i årets rapporter, vilket bidrar till att skapa mer objektivitet i bedömningarna. Regeringen är positiv till det utkast till slutsatser som föreligger vilket banar väg för framtida beslut om Makedonien, Albanien, och Bosnien och Hercegovinas anslutningsprocesser. Regeringen vill gärna se att rådslutsatserna återspeglar vikten av jämställdhet och ökad strategisk kommunikation i Västra Balkan. Regeringen vill se en ambitionshöjning efter toppmötet mellan EU och Turkiet den 29 november. Samtidigt bör en normativ dimension tydliggöras med tydlig kritik i frågor om mänskliga rättigheter.

11. Övriga frågor